

VARHAISKASVATUKSEN DIGIPEDAGOGIIKAN KÄSIKIRJA

Sivistys- ja kulttuuripalvelut, varhaiskasvatus

Päivitetty 17.1.2024

Sisällys

VARHAISKASVATUKSEN DIGIPEDAGOGIIKAN KÄSIKIRJA	2
Varhaiskasvatussuunnitelma ja Esiopetussuunnitelma	2
DIGIPEDAGOGIIKKA	3
Välkyt-toiminta	5
Digitaalisuuden kehittäminen	6
Henkilöstön digiosaamisen kehittäminen	6
DIGITURVALLISUUS JA VASTUULLISUUS	7
Kuvaaminen varhaiskasvatuksessa	7
Materiaaliluvat	8
Sosiaalinen media	8
Tietosuoja	9
DIGITAALISET VÄLINEET TYÖSSÄ	10
Verkkoyhteydet	10
Laitteisto	10
Ohjelmat ja sovellukset	11
Tukipalvelut	11
TOIMINTAA OHJAAVAT LAIT	12
LÄHTEET	13
LIITTEET	
Oppilaitosten kopiointilupa (lupataulu)	

VARHAISKASVATUKSEN DIGIPEDAGOGIIKAN KÄSIKIRJA

Oulun varhaiskasvatuksen digipedagogiikan käsikirja perustuu valtakunnallisiin varhaiskasvatussuunnitelman perusteisiin ja esiopetussuunnitelman perusteisiin sekä Oulun paikallisiin suunnitelmiin. Käsikirjassa on otettu huomioon Opetushallituksen julkaisemat kuvaukset digitaalisesta osaamisesta, medialukutaidosta sekä ohjelmointiosaamisesta.

Tämä dokumentti kuvaa Oulun varhaiskasvatuspalveluiden digitaalista toimintaympäristöä ja toimintamallia. Käsikirjan tarkoitus on tukea henkilöstöä työn suunnittelussa sekä toteutuksessa ja antaa tärkeää tietoa digitaalisuuteen liittyvistä linjauksista ja toimintatavoista. Käsikirjaa päivitetään säännöllisesti muuttuvan toimintaympäristön mukaisesti.

Varhaiskasvatussuunnitelma ja Esiopetussuunnitelma

Varhaiskasvatuksen ja esiopetussuunnitelman perusteet ovat **velvoittavia asiakirjoja**, joiden mukaan varhaiskasvatuksessa toimitaan. Niiden mukaan digitaalinen osaaminen ja monilukutaito ovat tärkeitä kansalaistaitoja, jotka sisältyvät laaja-alaisen osaamisen osa-alueisiin omina kokonaisuuksinaan. Molemmat kokonaisuudet edistävät lasten kasvatuksellista ja koulutuksellista tasa-arvoa. Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen yhtenä tehtävänä on yhteistyössä kotien kanssa kehittää lapsen monilukutaitoa sekä digitaalista osaamista.

Kuva 1: Laaja-alainen osaaminen VASUssa

Oulun varhaiskasvatussuunnitelmassa todetaan, että digitaalisuus on osa pedagogista toimintaa ja oppimisympäristöjä. Digitaalista osaamista tarvitaan, jotta yksilö voi toimia ja olla osallisena yhteiskunnassa. Osaamisen kehittyminen alkaa varhaislapsuudessa ja jatkuu läpi elämän.

Lasten pedagogiset asiakirjat laaditaan ja säilytetään sähköisesti eVakassa.

DIGIPEDAGOGIIKKA

”Digitaalisten välineiden käyttö osana pedagogista toimintaa ei lisää lasten ruutu-aikaa!”

Digitaalisuus on osa yhteiskuntaa, jossa lapset kasvavat. Varhaiskasvatuksen tehtävänä on varmistaa että kaikki lapset saavat harjoitella taitoja, joita tarvitaan ihmisten välisessä vuorovaikutuksessa, oppimisessa sekä yhteiskunnassa toimimisessa.

Opetushallitus ja Kansallinen audiovisuaalinen instituutti ovat julkaisseet **digitaalisen osaamisen kuvaukset, joissa kerrotaan, mitä on hyvä digipedagoginen osaaminen.**

Varhaiskasvatussuunnitelma ja esiopetuksen opetussuunnitelma kertovat mitä meidän tulee tehdä, nämä kuvaukset kertovat, miten me teemme sen. Osaamisen kuvaukset sisältävät kolme eri kokonaisuutta:

DIGITAALINEN OSAAMINEN

- Digitaalinen osaaminen sisältää henkilöstön tekniset perustaidot sekä digitaalisten laitteiden, sovellusten ja ympäristöjen monipuolisen ja vastuullisen käytön osana pedagogista toimintaa.

MEDIALUKUTAITO

- Medialukutaidolla tarkoitetaan taitoa käyttää, lukea, ymmärtää, tulkita ja arvioida kriittisesti erilaisia mediasisältöjä.
- Medialukutaito käsittää myös taidon tuottaa mediasisältöjä itse erilaisiin tarkoituksiin ja viestiä median kautta.
- Medialukutaitoa on niin ikään taito käyttää mediavälineitä ja toimia turvallisesti ja vastuullisesti median parissa.

OHJELMOINTIOSAAMINEN

- Ohjelmointiosaaminen on kaikille hyödyllinen taito, jossa ei ole kyse pelkästään koodaamisesta. Osaamiseen kuuluvat olennaisesti myös monipuoliset ajattelun taidot ja ymmärrys digitaalisesta, ohjelmoidusta maailmasta ja siinä toimimisesta sekä siitä, mitä kaikkea ohjelmoimalla voi saada aikaan.

Kuva 2: Digitaalisen osaamisen kuvaukset

Lasten osallisuus, luova tuottaminen ja yhdessä tekeminen ovat tärkeimmät digipedagogiikan toimintatavat. Lapsia rohkaistaan käyttämään laitteita ja sovelluksia monipuolisesti sekä tuottamaan sisältöä ja ilmaisemaan itseään. Toiminnan avulla vahvistetaan luovaa ajattelua, ongelmanratkaisuja ja yhteistoimintataitoja. Henkilökunta hyödyntää interaktiivisia ja pelillisiä oppimisympäristöjä oppimisen tueksi. Lasten mielenkiinnon kohteet ja osallisuuden huomioiva toiminta tekee siitä heille merkityksellistä.

"Pedagoginen dokumentointi mahdollistaa lasten ja huoltajien osallistumisen toiminnan arviointiin, suunnitteluun ja kehittämiseen. Tämän avulla tuetaan myös huoltajien ja lapsen osallisuutta pedagogisessa dokumentoinnissa."

(Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet 2022)

Pedagogista dokumentointia hyödynnetään leikeissä, tutkimisessa, liikkumisessa sekä taiteellisessa kokemisessa ja tuottamisessa. Kuvia ja videoita käytetään toiminnan dokumentoinnissa sekä arvioinnin ja suunnittelun tukena. Digitaalisuus tuo pedagogiseen dokumentointiin uusia mahdollisuuksia. Kuvia ja videoita voidaan hyödyntää eri sovelluksissa ja näin tuoda lapsen kasvua ja kehitystä näkyväksi.

Kaupungin tehtävä on huolehtia, että päiväkodeissa on käytössä vain turvallisia sovelluksia.

Kuva 3: Piirroskuvat Mika Kolehmainen

Välkyt-toiminta

“Yhdessä oppien – yhdessä kehittyen.”

Digipedagogiikkaa toteutetaan Oulussa Välkyt-toimintamallin avulla. Lähtökohtana on **yhdessä tekeminen ja tekemällä oppiminen**. Tavoitteena on, että digitaalisia laitteita, sovelluksia ja oppimisympäristöjä hyödynnetään pedagogiikan tukena jokaisessa lapsiryhmässä. Lapsilla on yhtäläiset mahdollisuudet tutustua ympäröivään digitaaliseen maailmaan ja kehittää omia digitaitoja riippumatta siitä, missä hän on varhaiskasvatuksessa. Henkilöstöä kannustetaan jakamaan hyviä kokemuksia ja käytäntöjä sekä tekemään yhteistyötä muiden yksiköiden kanssa.

Digitaalinen osaaminen on perusedellytys, jotta Välkyt-toiminnan tavoitteet toteutuvat arjessa. Henkilökunta hallitsee digitaalisten laitteiden ja sovellusten peruskäytön sekä osaa hyödyntää niitä pedagogisessa toiminnassa. Henkilökunnalle järjestetään koulutuksia ja työpajoja digipedagogiikan toteuttamisen tueksi. Teamsistä löytyy jokaiselle varhaiskasvatuksen työntekijälle tarkoitettu Välkyt-tiimi, josta löytyy kattavasti tukimateriaalia laitteiden ja sovellusten käyttöön.

Digitaaliset laitteet, sovellukset ja oppimisympäristöt on valittu pedagogisin perustein. Käytössä ovat tabletit ja interaktiiviset kosketusnäytöt sekä niiden oheislaitteet. Sovellukset ovat turvallisia käyttää ja ne tukevat lapsen kasvua ja kehitystä.

Varhaiskasvatuksella on oma sovelluskauppa tabletin Yritysportaali-sovelluksessa, josta henkilökunta voi ladata laitteeseen etukäteen testattuja ja hyväksi havaittuja sovelluksia.

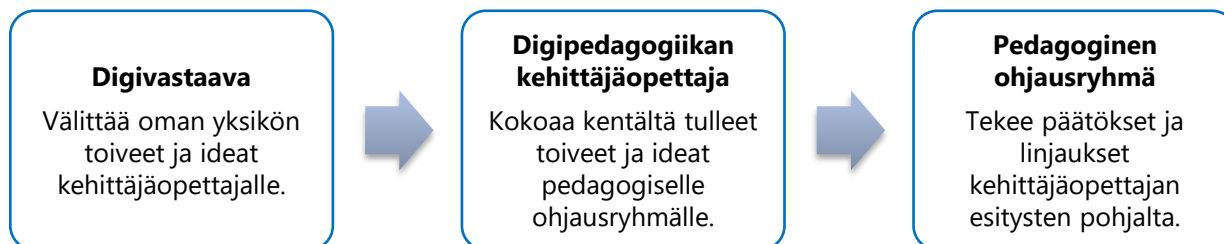
Jokaisesta päiväkodista löytyy **digivastaava**, joka kehittää oman yksikön digipedagogiikkaa yhdessä esihenkilön kanssa sekä jakaa tietoa ja osaamista koko talolle. Digivastaava edistää henkilökunnan myönteistä suhtautumista digitaalisuuteen ja toimii ensiapuna käytännön ongelmissa. Digivastaavat kokoontuvat säännöllisesti yhteisiin työpajoihin kehittämään Välkyt-toimintaa digipedagogiikan kehittäjäopettajan kanssa.

Digitaalisuuden kehittäminen

Välkyt-toiminnan koordinoinnista ja kehittämisestä vastaa varhaiskasvatuksen digipedagogiikan kehittäjäopettaja yhteistyössä muiden varhaiskasvatuksen kehittäjäopettajien sekä yhteisten palveluiden asiantuntijoiden kanssa. Sisällöstä ja linjauksista vastaa varhaiskasvatuksen pedagoginen ohjausryhmä. Digitalisaation edistämiseksi tehdään yhteistyötä Sivistys- ja kulttuuripalveluiden ICT-tiimin ja konsernihallinnon Digi ja ICT -yksikön kanssa erityisesti talousarviovalmisteluun ja sen myötä päivittyvän digikehityssuunnitelman toteuttamiseksi.

Kuva 4: Varhaiskasvatuksen digipedagogiikan kehittämis- ja päätösprosessi

Opetus- ja kulttuuriministeriö sekä Opetushallitus tukevat avustuksilla varhaiskasvatuksen kehittämistoimintaa. Varhaiskasvatuksessa avustuksia haetaan aina keskitetysti tunnistettujen kehittämistarpeiden pohjalta ja digipedagogiikkaa kehitetään myös projektiluonteisesti valtionavustusten myötä.

Henkilöstön digiosaamisen kehittäminen

”Henkilöstön osaamisen kehittäminen vahvistaa lasten taitoja”

Jokaisella työyhteisön jäsenellä tulee olla päivittäisten työtehtävien hoitamiseen sekä digipedagogiikan toteuttamiseen riittävät ja ajantasaiset perustaidot toimenkuva huomioiden.

Henkilökunnan digitaalista osaamista ylläpidetään ja kehitetään tarjoamalla erilaisia koulutuksia sekä tuottamalla ohje- ja tukimateriaalia Välkyt-tiimiin Teamsiin. Tarjolla olevat koulutukset löytyvät kaupungin henkilökunnan koulutuskalenterista Akkunasta.

DIGITURVALLISUUS JA VASTUULLISUUS

Kuvaaminen varhaiskasvatuksessa

Valokuvia ja videoita voidaan käyttää varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa esimerkiksi oppimisen, dokumentoinnin ja arvioinnin tukena. Kuvaamalla tutkitaan, havainnollistetaan, tuotetaan, ilmaistaan ja vuorovaikutetaan. Kuvia ja videoita voi käyttää oman ajattelun ja ilmaisun välineenä.

Lasten kuvaamiseen ja videointiin pyydetään huoltajalta aina suostumus perustietolomakkeella (kuva 2).

SUOSTUMUS LAPSEN KUVIEN JA VIDEOIDEN OTTAMISEEN JA KÄYTTÖÖN		
Oulun kaupungin varhaiskasvatuspalveluissa hyödynnetään tieto- ja viestintäteknologiaa muun muassa kuvaamiseen ja videointiin. Kuvia ja videoita käytetään pedagogiseen dokumentointiin ja toiminnan kehittämiseen.		
Kuvauslupa	Kyllä	Ei
Saako lapsesta ottaa valokuvia tai videoita? <small>(Luvan antamalla lapsi saa näkyä varhaiskasvatustoiminnassa otetuissa kuvissa ja videoissa. Luvan antamalla lapsesta otettuja kuvia tai videoita käytetään lapsen kasvun ja oppimisen pedagogiseen dokumentointiin.)</small>		
Saako lapsesta otettuja kuvia tai videoita hyödyntää lapsiryhmän pedagogisessa toiminnassa tai sen kehittämisessä? <small>(Luvan antamalla lapsesta otettuja kuvia tai videoita voidaan esim. laittaa näkyville lapsiryhmän seinälle.)</small>		
Saako lapsesta otettuja kuvia luovuttaa muiden lasten pedagogiseen dokumentointiin? <small>(Luvan antamalla lapsesta otettuja kuvia voidaan esimerkiksi tulostaa toisen lapsen kotiin menevään kasvunkansioon.)</small>		

Kuva 5: Kuvausluvut perustietolomakkeessa

Omilla laitteilla kuvaaminen ei ole sallittua. Laitteissa olevien tilien kautta kuvat ja videot siirtyvät saman tien luvattomiin tallennussijainteihin. Varhaiskasvatuksessa käytetään ainoastaan työnantajan tarjoamia laitteita.

Valokuva ja video on henkilötieto ja niiden käsittelyyn sovelletaan tietosuojalainsäädäntöä. Valokuvien ja videoiden käsittelyssä tulee noudattaa [henkilötietojen käsittelyperiaatteita](#).

Kuvien ja videoiden julkaisemiseen tai eteenpäin luovuttamiseen tarvitaan aina huoltajan erillinen, tapauskohtainen kirjallinen suostumus. Esimerkiksi jos kuvia tai videoita halutaan näyttää päiväkodin juhlissa, tulee siitä kysyä erillinen kirjallinen suostumus. Julkaistaessa lasten tuotoksista otettuja valokuvia, on hyvä kysyä suostumus joko lapselta itseltään tai huoltajalta, koska lapsella on tuotoksiinsa tekijänoikeus.

Tekijänoikeudet

Tekijänoikeuksilla tarkoitetaan luovan työn tekijälle syntyvää laissa säädettyä oikeutta päättää itse teoksensa käytöstä ja julkaisemisesta. Tekijänoikeus syntyy automaattisesti teoksen luomisen yhteydessä eikä vaadi teoksen rekisteröintiä tai julkaisemista. Jos teoksella on useampi tekijä, tarvitaan teoksen käyttöön lupa jokaiselta tekijältä. Tekijänoikeus syntyy iästä riippumatta, joten myös lapsilla on tekijänoikeus tekemiinsä töihin. Lisätietoa tekijänoikeuksista löytyy [Tekijänoikeustietoa - Kopiraattilan Koulu](#).

Lapsille on hyvä opettaa, että jokaisella on oikeus päättää tekemänsä tuotoksen käyttämisestä ja julkaisemisesta. Lapsen tekemiä tuotoksia kunnioitetaan ja oman työn arvostusta tuetaan kirjoittamalla lapsen nimi kaikkiin hänen tekemiinsä tuotoksiin joko yhdessä lapsen kanssa tai lapsi itse. Työn esille laittamisesta tai julkaisusta keskustellaan ikätasoisesti lapsen itsensä kanssa. Lupa lapsen tekemien tuotosten käyttämiseen ja julkaisuun kysytään häneltä itseltään ja / tai huoltajilta tapauskohtaisesti.

Materiaaliluvat

Varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa on käytössä Opetushallituksen hankkima [Kopioston kopiointilupa](#) (liite 1). Kopiointiluvalla saa kopioida, tulostaa ja skannata opetuskäyttöön artikkeleita, kuvia ja otteita painetuista ja digitaalisista julkaisuista sekä verkkosivuilta.

Verkossa on saatavilla paljon kuva- ja äänimateriaalia. Niitä voi hyödyntää, mikäli tekijä on sallinut sen [Creative Commons -lisenssillä](#) tai muulla vastaavalla avoimella lisenssillä. CC-lisenssejä on erilaisia, joten kuva- ja äänimateriaali netistä käytettäessä tulee olla tarkkana mitä kyseinen lisenssi sallii. Mikäli kuvan tai videon yhteydessä on Public domain -merkintä (CC0), on sen käyttö vapaasti sallittua.

Sosiaalinen media

Oulun varhaiskasvatuksella on yksi yhteinen Facebook-tili, jota hallinnoi tiedottaja Virpi Ansamaa. Varhaiskasvatustyöskyt voivat lähettää Virpille materiaalia lisättäväksi Facebook-tilille. Lisäksi varhaiskasvatuksen kehittämissyksiköillä (Alaköki ja Heikinharjun Luontokoto) on Instagram-tilit.

Yllä mainittujen tilien lisäksi varhaiskasvatuspalveluissa ei käytetä muita sosiaalisen median palveluita tai tilejä. Työnantajan tarjoamilla laitteilla ei myöskään kirjauduta henkilökohtaisiin palveluihin, kuten omalle Facebook-, Instagram-, Pinterest-, WhatsApp- tai sähköpostitilille. Näihin palveluihin ei saa julkaista kuvia päiväkodin / perhepäivähoidon lapsista.

Tietosuoja

Henkilötietoja ovat sellaiset tiedot, joiden perusteella henkilö voidaan tunnistaa suoraan tai välillisesti esimerkiksi yhdistämällä yksittäinen tieto johonkin toiseen tietoon, joka mahdollistaa tunnistamisen. Varhaiskasvatuksessa henkilötietoja ovat luonnollisesti asiakastiedot kuten nimi, henkilötunnus ja yhteystiedot, mutta lisäksi esimerkiksi lapsen kuva, sijaintitiedot tai laitteiden ip-osoitteet voidaan luokitella henkilötiedoiksi.

Henkilötietoja käsitellään varhaiskasvatuksessa ainoastaan varhaiskasvatuksen järjestämiseksi. Henkilötietojen käsittely tarkoittaa esimerkiksi tiedon keräämistä, käyttöä, säilyttämistä, siirtämistä tai luovuttamista. Tietoja käsitellään ainoastaan sellaisissa järjestelmissä ja palveluissa, jotka ovat sivistys- ja kulttuuripalveluiden hyväksymiä ja niitä saa käsitellä siltä osin ja sen aikaa, kun se on tehtävän hoitamisen kannalta välttämätöntä. Tiedot pidetään ajan tasalla ja virheelliset tiedot korjataan. Henkilötietojen käsittelyssä noudatetaan aina [tietosuojan periaatteita](#).

Varhaiskasvatuksen asiakkuus ei ole salassa pidettävää tietoa. Salassa pidettäviä tietoja ovat lapsen varhaiskasvatussuunnitelma, esiopetuksen oppimissuunnitelma, lapsen tuen tarvetta ja tukitoimia koskevat tiedot sekä erityisiä henkilötietoja koskevat tiedot.

Esihenkilö	Työntekijä
<p>Esihenkilö vastaa tietoturvallisuuden ja tietosuojan toteutumisesta omalla vastualueellaan (hallitsee tietosuojan periaatteet ja tiedon elinkaaren hallinnan).</p> <p>Esihenkilön vastuulla on huolehtia ja noudattaa toimialaa koskevien lakisääteisten tietoturva- ja tietosuoja-käytänteiden toteutumisesta.</p> <p>Esihenkilöiden tulee valvoa, että henkilöstö noudattaa tietoturvasta ja tietosuojasta annettuja määräyksiä ja ohjeita.</p>	<p>Jokaisella työntekijällä on vastuu noudattaa kaupungin tietoturva- ja tietosuojaohjeita sekä huolehtia päivittäisissä työtehtävissä tietojen oikeaoppisesta ja tarkoituksen mukaisesta käsittelystä.</p> <p>= käy koulutuksen, tietää missä ohjeet on, tietää tarvittavat yhteystiedot.</p> <p>Tietoturvaan ja tietosuojaan liittyvissä asioissa jokainen työntekijä on vastuussa riskeistä, mitkä liittyvät hänen päätöksentekovaltaansa tai päätöksiin.</p>

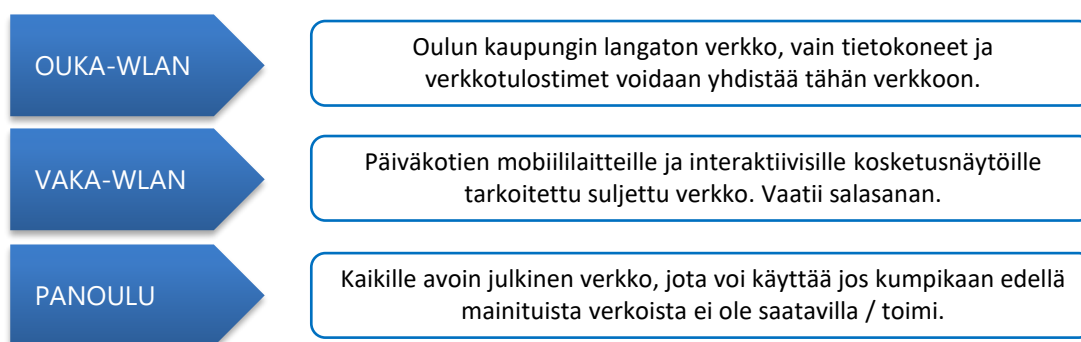
Kuva 6: Tietoturva- ja tietosuojatyön vastuut

DIGITAALISET VÄLINEET TYÖSSÄ

Verkkoyhteydet

Jokaisesta päiväkodista löytyy langallisen oulunkaupunki-verkkoyhteyden lisäksi seuraavat langattomat verkot:

Tilanteissa, joissa tarvitsee jakaa langatonta verkkoa esim. päiväkodin tabletille, käytetään verkon jakamiseen ensisijaisesti päiväkodin puhelimia.

Laitteisto

Varhaiskasvatuksessa käytetään ainoastaan työnantajan tarjoamia työvälineitä.

Henkilökohtaisten laitteiden tai palveluiden käyttö ei ole sallittua, sillä niiden osalta ei voida varmistua riittävästä tietoturvasta (esim. valokuvien ja videoiden tallentuminen kiellettyihin pilvipalveluihin).

Laitteet hankitaan varhaiskasvatuksen laitelinjauksen mukaisesti. Jos päiväkotia tarvitsee muita, kuin laitelinjauksen mukaisia laitteita, niistä neuvotellaan aina tapauskohtaisesti varhaiskasvatuksen sovellustuen kanssa. Jokaisesta päiväkotiryhmästä löytyy:

- kannettava tietokone
- älypuhelin
- 2 tablettia

Avoimen varhaiskasvatuksen ryhmille tabletit hankitaan vain, jos ryhmä toimii fyysisesti eri osoitteessa. Lisäksi päiväkodeissa on henkilökunnan yhteiskäytössä olevia laitteita, kuten interaktiivisia kosketusnäyttöjä, kannettavia tietokoneita ja eVaka-kirjauspuhelin. Digivastaavalla on oma henkilökohtainen työtabletti.

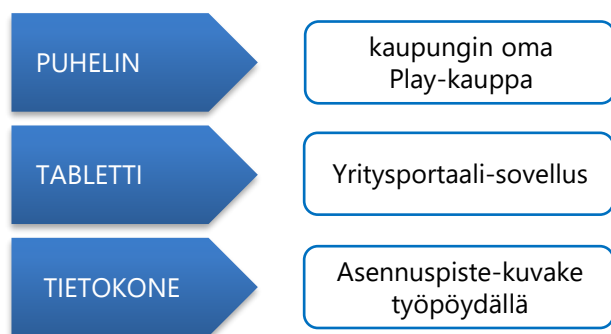
Perhepäivähoitajilla on käytössään kannettava tietokone ja tabletti.

Ohjelmat ja sovellukset

Laitteisiin asennettavat ohjelmat ja sovellukset hankitaan keskitetysti varhaiskasvatuksen sovellustuen sekä Sivistys- ja kulttuuripalveluiden ICT-tiimin toimesta. Päiväkodit voivat ehdottaa uusia sovelluksia tekemällä palvelupyynnön osoitteessa: palvelupynto.siku.ouka.fi/customerui. Ohjelmat ja sovellukset asennetaan laitteisiin seuraavasti:

Tukipalvelut

TOIMINTAA OHJAAVAT LAIT

[Varhaiskasvatustaki](#)

[Asetus varhaiskasvatuksesta](#)

[Perusopetuslaki](#)

[Tietosuoja-asetus, Tietosuojalaki](#)

[Laki viranomaisen toiminnan julkisuudesta](#)

LÄHTEET

[Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2014 ja Oulun kaupungin paikalliset linjaukset 2023](#)

[Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet ja Oulun kaupungin varhaiskasvatussuunnitelma 2022](#)

[Digitaalisen osaamisen kuvaukset - ePerusteet \(opintopolku.fi\)](#)

[Henkilötietojen käsittely \(Akkuna-intranet\)](#)

[Kopiosto](#)

[Tekijänoikeustietoa - Kopiraittilan Koulu](#)

[Tietoa lisensseistä – Creative Commons Suomi](#)

Liite 1: Oppilaitosten kopiointilupa (lupataulu)

OPPILAITOSTEN KOPIOINTILUPA					Kopioisto
 Julkaisusta kuten kirjasta tai lehdestä saat kopioida, valokuvata tai skannata korkeintaan 20 %, kuitenkin enintään 20 sivua.	 Verkkosivulta saat kopioida, tallentaa ja tulostaa enintään 20 kuvaa tai A4-kokoa vastaavaa sivua.	 Artikkelin, mainoksen tai esitteen saat kopioida, tallentaa ja tulostaa kokonaisuudessaan, kuitenkin enintään 20 artikkelia samasta lehdestä tai verkkolehdestä.	 Opettajan oppaan tai vastaavan julkaisun saat kopioida kokonaan tai osittain opettajan omaan työkäyttöön.	 Nuoteista ja laulun sanoista saat kopioida, tulostaa ja skannata korkeintaan 10 sivua, kuitenkin enintään puolet julkaisusta.	
Varhaiskasvatuksessa, esi- ja perusopetuksessa nämä lupaehtot koskevat saman lukuvuoden aikana yhdelle opetusryhmälle jakamaasi aineistoa.					
Toisella asteella ja vapaassa sivistystyössä nämä lupaehtot koskevat saman kurssin tai opintojakson aikana yhdelle opetusryhmälle jakamaasi aineistoa.					
 Kopiointiluvalla et saa kopioida	<ul style="list-style-type: none">• tehtävä- ja ratkaisukirjoja• kustantajan digitaalisia oppimateriaaleja• digitaalisia nuottijulkaisuja• digitaalisia standardeja• teoksia digitaalisista palveluista, joita koskee oma sopimus tai lisenssi, kuten SFS Online -palvelu tai RT-kortisto	<ul style="list-style-type: none">• yksityishenkilöiden tekemiä teoksia, joita nämä jakavat somessa tmv.• teoksia, joiden kopioinnin oikeudenhaltija on kieltänyt. Ks: www.kopioisto.fi/kieltolista	<p>Et saa tehdä kopioituista teoksista, julkaisuista tai niiden osista aineistopankkeja tai tietokantoja.</p> <p>Tarkemmat lupaehtot: www.kopioisto.fi/oppilaitoslupa</p>	<p>Kopiointiluvalla et saa korvata alkuperäisen materiaalin tai käyttöoikeuden hankintaa.</p>	

